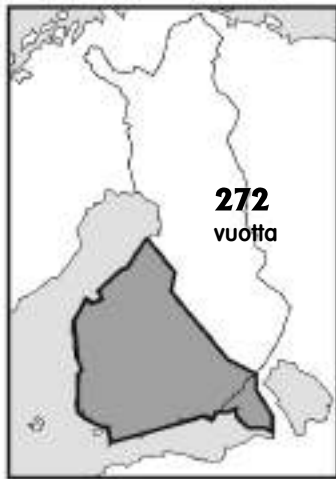
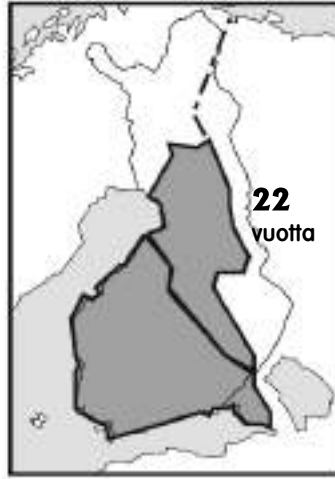

RANNANTAIKAA...

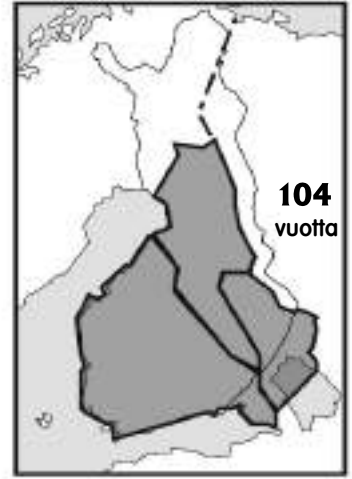
272
vuotta

1323 PÄHKINÄSAARI
Ruotsin vallan alla

22
vuotta

1595 TÄYSSINÄ
Ruotsin vallan alla

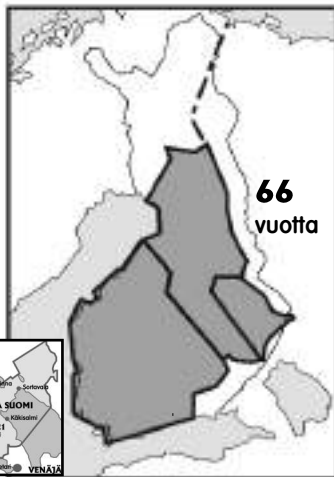
104
vuotta

1617 STOLBOVA
Ruotsin vallan alla

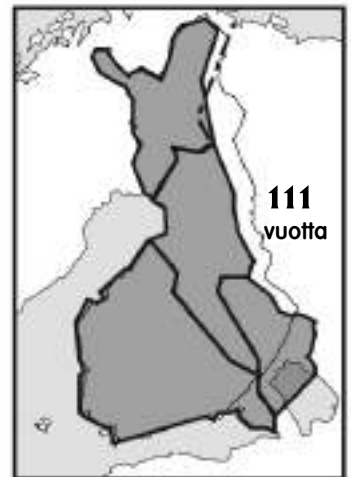
22
vuotta

1721 UUSIKAUPUNKI
Ruotsin vallan alla

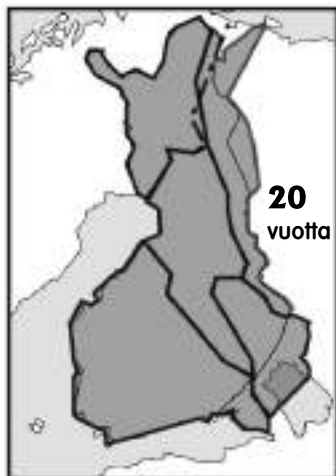
66
vuotta

1743 TURKU
Ruotsin vallan alla

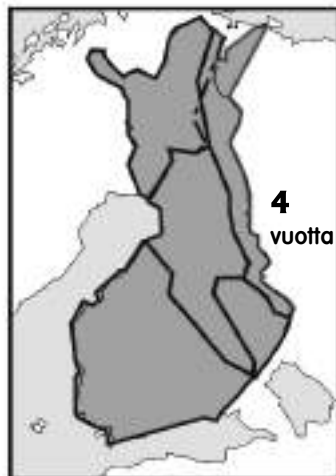
111
vuotta

1809 HAMINA
Venäjän vallan alla

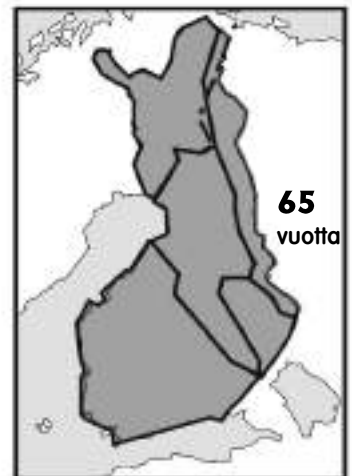
20
vuotta

1920 TARTTO
Itsenäinen Suomi

4
vuotta

1940 MOSKOVA
Itsenäinen Suomi

65
vuotta

1944 MOSKOVA
(1947 PARIISI)
Itsenäinen Suomi

Sodan ja rauhajan rajat

Eilispäivän maailmassa ei valtakunnan rajoilla ollut niin merkitystä, molempinpuolin asuttiin ja eestaas kuljettiin ilman kummempia muodollisuuksia, mitä nyt vastaantulijoita tervehdittiin, kuten tapoihin tuolloin vielä kuului. Suomessa eilispäivän maailma loppui ensimmäiseen maailmansotaan ja samoihin aikoihin se alkoi olla katoavaa kansanperinnettä muuallakin.

Rauhanaikoina ei enää sittemmin rajakivet sammaloituneet tavallisten tienvarren kivien tavoin, vaan päinvastoin niiden yhteyteen virteltiin jos jonkinmoisia rysiä ja vahtikopperoita rauhallista matkantekoa häiritsemään ja estämään. Railoiksi ratkesivat rajat ihmisparkojen harmiksi, runoilijaa mukaillen.

Uusi aika oli alkanut ja se rajattiin tarkasti. Toisen maailmansodan ennen näkemättömän tehokas sotakone murskasi mennessään rippeetkin eilisestä. Tultiin kylmän sodan aikakauteen, joka työllisti kaikkien valtakuntien rajoilla ennätysmäärän ihmisiä, ja varsinkin byrokraatteja, joiden syntyvyys nopeasti ylittikin muun väestönkasvun.

Byrokraattien syntyvyys on edelleen huolestuttavan korkealla, tavallisia ihmisiä näkee yhä harvemmin. Usein on vaikeaa edes ymmärtää mitä ympärillä oikein puhutaan: yksi on löytänyt *voimavaroja*, toinen on kuulemma hylännyt *resurssinsa* ja kolmas kuiskailee jotain juorua *vahvuuksista*.

Rajatkin voivat edelleen hyvin, vasta ilmakehän yläpuolella tiettyssä korkeudessa ne menettävät merkityksensä. Avaruusasemilla ei tarvitse jonottaa rajamuodollisuuksiin. Muualla on arveluttavaa liikuskella ilman henkilöllisyyspapereita, passia, viisumia ja muita kenties vaadiittavia asiakirjoja. Rajakiviä ei pilkata, ei nosteta hattua hil-

peästi ohikulkiessa, yrittäkääpä vain!

Eilispäivän maailmassa monet asiat olivat toisin. Maailma pyöri ilman tietokoneita, ei ollut edes radiota kaakattamassa, kanat kaakattivat. Vain veronkantajat ja sotajoukot häiritsivät elämää täällä Ruotsin itäisissä maakunnissa, siinä missä katovuodet ja kulkutauditkin. Byrokraatteja syntyi vähän eikä rajoista ollut harmia, vaikka ne harvaksen vaihtoivatkin paikkaansa Keisarin ja Kuninkaan kulloisenkin mielen mukaan.

Ehkäpä hieman hämmennystä aiheutti Haminan seudulla vuonna 1743, kun hallitsijat päättivät siirtää alueen Kuninkaalta Keisarille, liitettäväksi parisenkymmentä vuotta aiemmin Keisarille annettuun suomalaisalueeseen. Keisari sanoi, että tämä kuuluu Viipurin lääniin ja on nimeltään Kymenkartanon provinssi. Syntynyttä keisarillista suomenkielistä aluetta sanotaan suomalaisissa historiankirjoissa Vanhaksi Suomeksi.

Rajat liikkuvat, mutta niin liikkuvat ihmisetkin niiden yli, lukuunottamatta veronkantajia ja sotilaita, joiden täytyi sentään rauhan aikana pysyä omien rajojensa sisällä. Vanha Suomi eleli Keisarille uskollisena omine iloineen ja murheineen 66 vuotta, kunnes se sai seurakseen varsinaisen Suur-Suomen: kaikki Ruotsin itäiset maakunnat. Näin Kuningas ja Keisari näkivät parhaaksi järjestää Haminan rauhassa vuonna 1809.

Haminan rauhasta on nyt 200 vuotta, josta suomalaiset ovat eläneet omassa kansallisvaltiossaan vajaat puolet, mutta sodatta ja liikkumattomin rajoin vasta 65 vuotta. Aina tuolloin tällöin haikaillaan takaisin Vanhan Suomen toisessa maailmansodassa menetettyjä alueita.

Jos minulta kysytään, pitäisi nuo Ruotsin alkupe räiset itäiset maakunnat palauttaa Ruotsille ja julistaa Vanha Suomi itsenäiseksi pikku valtioksi. Pitäkööt ruotsalaiset Suur-Suomen. Pieni on kaunista.

Ilkka Ahmavaara

PS

Vanhan Suomen syntyyn liittynyt ratkaiseva taistelu käytiin muuten Mäntylahden kylässä juhannuksena 1742. Taistelu oli siinä mielessä historiallinen, ettei laukaustaakaan ammuttu, ei käyty edes käsikähmää, sillä taistelevat osapuolet eivät kohdanneet toisiaan. Ruotsin armeija oli poistunut hölmistyneitten venäläisten tavatessa vain tyhjät vallitukset ja poterot, ns. Mäntylahden murren, autiona.

RANNANTAICAA...

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ X VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti
 Julkaisija: Rannantaikaa väki ry
 Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti
 Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara
 p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi
 Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Värri)
 p. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi

Paino: Solver Palvelut

www.saunalahti.fi/rantai

ISSN 1795-1054

Painos 200 kpl

Ilmestyy kerran vuodenaajassa

PANKKI: HSOP 550600-261550

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen ilmestymiskuukausien alussa:

1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu
 LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
 Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

s.2.	Paratikirjoitus, Ilkka Ahmavaara	s.14.	Ankeriaan hoitosuunnitelma, MH
s.3.	Asiaa tai ei - tässä numerossa, IA	s.15.	Kaavailuja Klamilan satamassa, MH
s.4.-5.	Neljän polven aukeama, Susanna Korpela	s.16.	Pyötsaaren siltahanke toteutuu, MH
s.6-7.	Syväväylä Rakilan vesille, Mervi Hyppänen	s.16.	Näyttämötaiteen alkeiskurssi, toimitus
s.8.	Maakuntakaava, Tuomo Peltola	s.17.	Live Peace in Hamina 2009, IA
s.8	Kunnanvaltuusto, IA	s.18.	"Kylälehdet kuolevat sananvapauteen", IA
s.9.	Kalajuttuja, Laivakallion alus, Tuomo Peltola	s.19.	Rannantaikaa vuoden 2008 sisällysluettelo
s.10-13.	Muistelmia Pyötsaaresta, Leila Koponen	s.20.	Talven tassuttelut, ilmoitukset

Syksy venyi jälleen pitkäksi, mutta Joulun jälkeen talven karhu läppäisi lumiset tassunsa maahan ja pakastakin on henkilöilyt aidon tuntuiseksi pitkästä ajasta. Lumi pehmentää muut kuin jalkojen alla rouskuvat äänet ja elämänmeno vaikuttaa rauhallisemmalta.

Kiihkeitä hetkiä tosin koettiin ainakin Mänttälahdessa Uuden Vuoden Päivän jälkeisenä yönä kun **Poelmanien** ulkorakennus roihahti tuleen ja kokosi pikkutunneilla joukon naapureita tapahtumaa äimistelemään, mitään ei ollut tehtävissä. Palossa tuhoutui mm. oloissamme ainutlaatuinen suomalais-indonesialainen kulttuuritaiteisto, mukaanlukien Mänttälahdessa luotua veisto- ja kuvataidetta.

Noh, pientähän se oli verrattuna siihen mitä **Gazzassa** samaan aikaan tapahtui mutta tämä tapahtui kotikylässä - ei televisiossa. Kevät on kuitenkin tulossa ja saapas nähdä millainen lintu **Gallerian** tuhkasta nousee!

Kulttuuriset riennot nuokkuvat silmät auki talviunta tähän aikaan vuodesta: apurahojen aneleminen, vuosikokousten, kirjanpidon ja vuoden toiminnan edellytysten valmisteleminen on täydessä käynnissä, vaikka mitään ei näy tai kuulu. Samanlaista se taitaa olla muunkin talvisen touhun kanssa, kesä alkaa kummitella mielessä.

Kummittelua tai ei, sen verran voidaan ensikesän **kulttuuriheinäkuusta** sanoa, että ohjelmisto on monipuolisempi kuin viimevuonna, onhan yhteistyössä touhua järjestämässä **Kirjailijayhdistys Palta** ja myös suomalais-

sen lte-taiteen piiristä on mukana väkeä. Tukea saatiin **Haminan kaupungiltakin** 1 200 euroa, Haminan rauhan juhluvuoden rahoista, joten sota ja rauha, jotka siis piirittävät rauhansopimusta molemmin puolin, ennen ja jälkeen, ovat teemana esillä koko heinäkuun. Teemme ikäänkuin kunniaa Rauhansopimuksen vanhemmille?

Kuinka kunnianteko onnistuu, siihen voimme valmentautua osallistumalla **Näyttämötaiteen alkeiskurssille** maaliskuun lopussa. Vaikka kurssi on tasokas ei se maksa osallistujille mitään, kiitos Kymin osakeyhtiön 100-vuotissäätiön apurahan. Kurssin kouluttaja on käsikirjoittaja, teatteriohjaaja **Ninni Suntio**. Tutustumme esittämiseen perusilmaisutaidon harjoitusten lisäksi mm. modernin Odin-teatterin menetelmillä. Orituista taidoista voi olla iloa erilaisissa esiintymistilanteissa, ihan arkielämässäkään. Kannattaa tulla.

Lehtemme ansioitunut "seurapiiritoimittaja" **Susanna "Susku" Korpela** alkaa toipua ensimmäiset puoli vuotta kestäneestä äitiydestään ja kirjoittaakin jo lehtemme, äitiydestäpä tietenkin. Suskun kirjoituksia ovat lukijat jo ehtineet kaivata ja toimitukseen onkin kerääntynyt vino pino juttuja häntä odottamaan.

Ilkka Ahmavaara

PS

Jos harmittaa etteivät ihmiset kylillä katso mitä ilmoitustauluilla on, laittakaa tauluihin lämpömittarit: johan alkaa ohikulkijoita pysähtyä. Toimii ainakin Pyötsaarentielä (tosin taitavat vain tarkistaa lämpötilan).

Neljä sukupolvea samalla ankeamalla:

MARJATTA KORPELA 50 V.

Lauantaina 13. joulukuuta 2008 täytti Mäntylahden Toivola jälleen juhlijoista, kun Marjatta Korpela vietti siellä 50-vuotispäiviään. Lehdessä aiemmin julkaistu kutsu sekä muu tiedonvälitys sai paikalle arviolta yhteensä hieman yli 100 vierasta, jotka muistivat Marjattaa hänen merkkipäivänään.

Ensimmäisten vieraiden saavuttua paikalle aloitettiin juhlinta Jorma Lommin keittämän hirvisopan parissa, josta jatkettiin kahvitarjoilun merkeissä. Illan ohjelmatarjonnan aloitti syntymäpäiväsankari itse perheineen – laulunäytelmällä tietenkin.

Juhlien aikana sai yleisö nauttia muun muassa myös Mäntylahden kylän omista naisista koostuneen ryh-

"Mäntylahden Aikuiset naiset" Eeva Salasto, Laila Poelman, Sirpa Jääskeläinen, Sylvi Kymén-Jacksen ja Tarja Porkka.

Miehet tanssivat synttärisankaria piirissä ja orkesteri soitti kappaletta kunnes jokainen mies oli saanut tanssivuoron - ohjelmanumero joka keräsi paljon positiivista palautetta yleisöltä.

män esittämästä Aikuisen nainen – kappaleesta, sekä Kirkkonummelaisien tanssin harrastajien Markku Hyytiäisen ja Hellevi Aron esittämistä vauhdikkaista tanssikuviosta, joita ei Toivolassa liene aiemmin nähtykään. Illan päätteeksi lavalle nousi Jarmo Ranta Trio, joka tanssitti juhlijoita tilaisuuden loppuun saakka.

Marjatta kiittää vielä keran kaikkia hänen merkkipäiväänsä muistaneita ja kertoo, että hänellä on kolme eri käyttötarkoitusta kyläläisiltä saamalleen lahjoitukselle pohdinnan alla; rottinkikalusteet, keväinen Saksan matka tai jouluisen astiasarjan täydentäminen.

Marjatta Korpela

Susanna Korpela

ONNEA!

ELLEN GUSTAFSSON

75-V

22.10.2008

KOTIÄIDIN KUULUMISIA

Perjantaina 27.6.2008 klo 8:43 se tapahtui – minusta tuli äiti. Pojallani oli kova kiire tähän maailmaan, sillä hän syntyi kaksi päivää ennen laskettua aikaa ja ensisynnytykseni tapahtui niin nopeasti, ettei edes paikalle hälytetty nukutuslääkäri ehtinyt tulla antamaan kivunlievitystä ennen kuin ensiparkaisu jo kuului korvissani. Ensimmäinen tunteeni oli valtava helpotus: nyt se on ohitse, enää ei koske mihinkään. Vähänpä minä silloin tiesin...tämähän oli vasta kaiken alku!

Kauaa en edes ehtinyt koettelemuksistani toipua, kun uusi taistelu oli jo edessä: synnytyksen jälkeiset komplikaatiot. Niitä seuranneet tapahtumat vaativat kaikki loputkin voimani, ja pitkä toipumisprosessi taisi koetella jo hieman lähipiiriäniikin. Mutta vastasyntynyt lapsi oli terve, ja se oli pääasia. Molempien sukujen ensimmäinen lapsenlapsi (sekä samalla myös lapsenlapsenlapsi) oli vihdoin täällä, ja siinä riitti ilonaihetta monille. Strategiseksi mitoksi kirjattiin 47 cm 3490 g.

Tätä kirjoittaessani poikani, joka ristiäisissä sai nimekseen Jasu Onni Akseli Hyytiäinen, on juuri saanut ensimmäisen hampaansa ja aikakin on jo hieman kullannut alkuaikojen muistoja. Etukäteen minua oli varoiteltu siitä, että ensimmäiset kuukaudet tuoreena äitinä eletään kuin sumussa, ja niinhän siinä kävi, että kaiken sen väsymyksen, hämmennyksen, univelan ja itkujen jäljiltä minullakaan ei hirveän paljon muistikuvia ole jäänyt. Onneksi olemme ottaneet paljon valokuvia.

Viimeisten 7 kuukauden ajalta mieleeni painuneita hetkiä ovat kuitenkin olleet esimerkiksi se, kun viimeisenä sairaalassaoloyönäni yöhoitaja totesi minulle, että noin pieneksi mieheksi poika syö uskomattoman paljon – sama hyvä ruokahalu on jatkunut näihin päiviin saakka. Väsyneisyydestäni puolestaan muistan sen hetken, kun kerran vauujen kanssa lähdin pankkiautomaatilta ja jätin rahat sinne...onneksi seuraavana ollut mieshenkilö juoksi ne kädessä perään! Sitten ristiäisissä Jasu päätti kilpailla huomiosta papin kanssa, ja aikansa huudettuaan ryhtyi syömään kesken kastetoimituksen: pappi totesi

Jasu 5.2.2009 (7 kk).

Jasu ja äiti viettämässä ensimmäistä yhteistä jouluaatto.

vain että "Kastan sinut...kunhan saat syötyä", ja Jasu kruunasi kaiken röyhtäisemällä komeasti kirkossa juuri ennen loppuvierien alkua.

Rankimpia kausia äitinä olen kokenut mm. Jasun ollessa n. 3 kk:n ikäinen, jolloin hän sai hirveitä itkukohtauksia, jotka kestivät useita tunteja, ja jotka kaikkien monien eri tutkimusten jälkeen johtuivat lääkärin diagnoosin mukaan virustulehduksesta. Sama lääkäri totesi myös Jasun olevan "liian jännevä", jonka seurauksena aloitimme fysioterapian 4 kuukauden iässä, vaikkei mitään varsinaista "vikaa" ole koskaan niilläkään käynneillä todettu. Jasun täyttäessä 5 kk aloitimme neuvolan ohjeistuksen mukaan myös unikoulun, josta seurasi 2 viikon tauoton taisto, joka saattoi kestää jopa 4.30 asti aamulla, ennen kuin Jasu vihdoin alkoi nukkua yöt heräämättä välillä syömään (jälkeenpäin olen kuullut useimpien aloittaneen vasta paljon myöhemmällä iällä). Onneksi lapseni isä Jani sekä omat vanhempani Tatu ja Marjatta ovat olleet suurena tukena ja apuna läpi kaikkien kausien (myös Jarkko-eno on osallistunut vauvanhoitoon vaipanvaihtoa lukuun ottamatta)! Myös Jasun perusluonne – aina täynnä touhua ja hymyssä suin – on auttanut jaksamaan eteenpäin.

Paljon on uuteen elämäni Jasun äitinä mahtunut, ja paljon on varmasti vielä edessäpäin. Uusinta uutta tämänhetkisessä elämässämme on vauvajumppa, jossa yritämme kerran viikossa käydä (Jasu kyllä tykkää, mutta 40 minuuttia jumppaa 8 kg:n painoisella vauvalla varustettuna tuntuu äidistä välillä aika rankalta!). Tästä jatkamme hyväksi havaittuun malliin – päivä kerrallaan.

Susanna Korpela

SAUKON OIKAISULLA 12 METRIN SYVÄYS

Haminan satama on maamme kuudenneksi suurin ja EU-alueen itäisin satama, jolla on suuri merkitys Venäjän kauttakulkuliikenteen logistiikan keskuksena. Sataman tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi ja väyläturvallisuuden parantamiseksi Merenkulkulaitos/Suomenlahden merenkulkupiiri aloittaa ensi kesän loppupuolella satamaan kulkevan meriväylän syventämisen 12 metriin ja oikaisemisen ns. Saukon oikaisun.

Väylän syventämisen jälkeen satamaan pääsee suurempia aluksia, jotka voivat ottaa alustyyppistä riippuen jopa kaksinkertaisen määrän lastia. Tämä vähentää aluskäyntejä satamassa, jolloin alusten aiheuttamat päästöt vähenvät.

Saukon oikaisun mukainen väylälinjaus erkane nykyisestä 10 metrin väylästä Velperkarin luoteispuolella ja kulkee Kattilasaaren ja Rakin Kotkan välistä Uolionselelle yhtyen uudelleen nykyiseen väylään. Linjaus lyhentää matkaa Kotkan väylältä Haminan satamaan 43 kilometristä 38 kilometriin ja poistaa nykyisen väylän kriittiset kohdat Kuorsalon lounaispuolella. Alusten satamaan tulo nopeutuu ja näin niiden ilmanpäästöt vähenvät.

KALAT KUOLEVAT VÄLIAIKAISESTI

Nykyisen väylän syventäminen ja oikaisu vaativat 19 kohteen ruoppauksen, joista suurin on Kattilasaarten ja Rakin Kotkan välisen matalikon ruoppaus. Ruoppaus- ja läjitystöillä on arvioitu aiempien tutkimustulosten ja asiantuntija-arvioiden perusteella olevan vaikutusta merialueen samentumiseen, ravinteiden ja haitallisten aineiden vapautumiseen veteen, pohjan laatuun ja pohjaelimiin, kalastoon ja kalastukseen, kasvillisuuteen ja luonnonsuojelualueisiin. Lisäksi hankkeella on meluvaikutuksia sekä sosiaalisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia kuten vaikutus ihmisten elinoloihin ja virkistykseen.

Ruoppaaminen muuttaa meren pohjan syvyyttä ja laatua oleellisesti. Virtausten muuttuminen vaikuttaa veden vaihtuvuuteen ja ruoppausmassan kulkeutumiseen. Veden laadun ja virtausolosuhteiden muutokset heijastuvat vesi- ja pohjaelimiin sekä kalastoon. Pohjaeliöt peittyvät läjitysalueella ja ne saattavat peittyä myös ruoppausalueen läheisyydessä pohjalle laskeutuvaan kiintoainekseen. Ruoppaus voi myös häiritä niiden lisääntymistä. Pohjaeläinten määrän pienentyminen vaikuttaa välillisesti kalojen ja lintujen ravintolanteeseen.

Kalastolle ja kalastukselle tulee hankkeesta sen laajuudesta ja kestosta johtuen lähinnä ohimeneviä haittoja. Ruoppausalueen läheisyydessä on kuhan ja silakan kutupaikkoja, joista osa tuhoutuu hankkeen myötä pysyvästi. Ruoppaus- ja läjitystöiden lisäämä sedimentti voi estää mädin kiinnittymistä alustaan tai mätijyvien hahensaanti voi heikentyä kiintoaineksen peittäessä mä-

din. Haminan edustan merialueella on runsaasti silakalle sopivia kutualueita eikä hankkeella arvioida olevan merkittävää vaikutusta itäisen Suomen silakkakantaan. Samalla perusteella arvioidaan haittavaikutusten olevan paikallisia myös kuhan kohdalla.

Ruoppaus- ja läjitystöistä ei oleteta olevan välillistä vaikutusta ammattikalastukselle. Hanke saattaa kuitenkin vaikeuttaa kalojen markkinointia, johtuen ruoppausmassojen sisältämien haitta-aineiden aiheuttamista peloista. Haittojen todennäköisyys on pieni, mutta riski saatetaan kokea merkittävänä ja pelottavana mm. koska riski ei ole vapaaehtoisesti otettu. Proomuliikenne ruoppaus- ja läjitysalueiden välillä voi haitata kalastusta tai rikkoa pyydyksiä, jos ne on sijoitettu liikennealueelle.

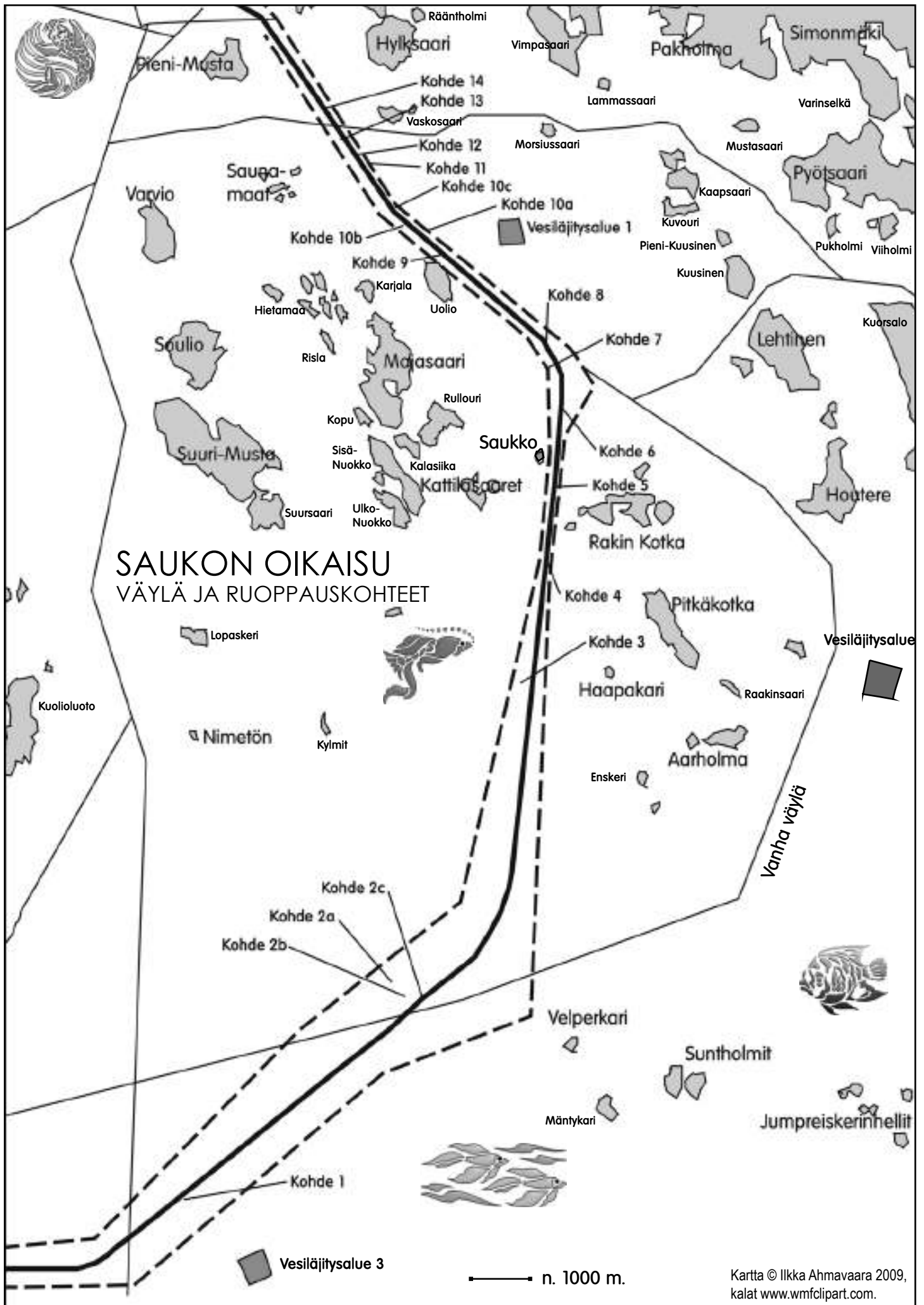
ODOTETTAVISSA HÄIRIÖITÄ MERELLÄ

Uusi väylä sijoittuu Rakilan ja Silvonmäen osakaskuntien parhaille kalavesille ja tulee aiheuttamaan haittaa ja taloudellisia menetyksiä osakkaille. Silakan kutualueiden lisäksi Saukon ja Kaijin matalikot ovat karisiian kutupaikkoja ja niiden kalastus keskittyy syksyisin juuri näihin paikkoihin. Meritaimenten keväinen ja syksyinen pyynti tapahtuu Saukon ja Rakin Kotkan ympäristön vesillä. Ahven on myös merkittävä saaliskala ja kuhasaaliitkin ovat syksyisin hyviä.

Pysyvää haittaa kalastukselle ja ihmisille tulee kutupaikkojen tuhoutumisesta ja tulevan laivaliikenteen päästöistä, jotka aiheuttavat sekä terveydellisiä että ympäristöhaittoja. Lisäksi tuleva laivaliikenne rajoittaa pyyntipaikkoja ja likaa pyydyksiä. Ruoppaus ja läjitystyöt samentavat veden tilapäisesti ja aiheuttavat melua, likaa pyydykset ja karkottavat kaloja. Louhintatöiden ja niistä johtuvien painealtojen arvellaan aiheuttavan vähäisiä, paikallisia kalakuolemia. Rakin Kotkan saarella on virkistyskalastusta harjoittava yritys, Vimpa Island Fishing Tours Oy, jonka kalastus tapahtuu Rakilan osakaskunnan vesillä.

Ruoppaustyöt tulevat häiritsemään myös alueen virkistyskäyttöä. Itä-Kotka on haminalaisten veneilijöiden suosima vapaa-ajanviettokohde. Saarella on myös Rakilan osakaskunnan uusi kalamaja. Saukko on taas Silvonmäen osakaskunnan vapaa-ajanviettopaikka. Työalueen poikki kulkevalle veneliikenteelle aiheutuvaa häiriötä voidaan kuitenkin vähentää merkitsemällä korvaavat reitit ja tiedottamalla.

Hankkeella on suuri merkitys Haminan sataman kilpailukyvyille ja toimintaedellytyksille ja välillisesti koko Haminan seudun taloudelliselle hyvinvoinnille. Osakaskunnat, joiden alueelle ruoppaustyöt ja uusi väylälinjaus tulee, ovat päässeet sopimukseen haittakorvauksista, joten ruoppaustyöt alkavat elokuussa jatkuen noin kolme vuotta.

MAAKUNTAKAAVA JATKOKÄSITTELYYN

Kymenlaakson liiton laatima maakuntakaavaehdotus oli lausunto- ja muistutuskierroksella 20.2. asti. Kaava-asiat löytyvät Kymenlaakson liiton internet-sivuilta osoitteesta www.kymenlaakso.fi. Vaihemaakuntakaava "Maaseutu ja luonto". Kaavaselostus ja kaavakartta ovat olleet nähtävillä Haminan kaavoitusosastolla ja Virolahden kunnantalolla.

Kaavassa Sydänkylän kulttuurimaisema on ennallaan ja Kelviikin valtakunnallisesti merkittävä kulttuurimaisema kalasataman osalta on menossa katselmukseen. Toki kyläläiset tietävät kuinka hyvin vanhat ranta-aitat ja pärekätot ovat Kelviikissä selvinneet viimeiset vuosikymmenet.

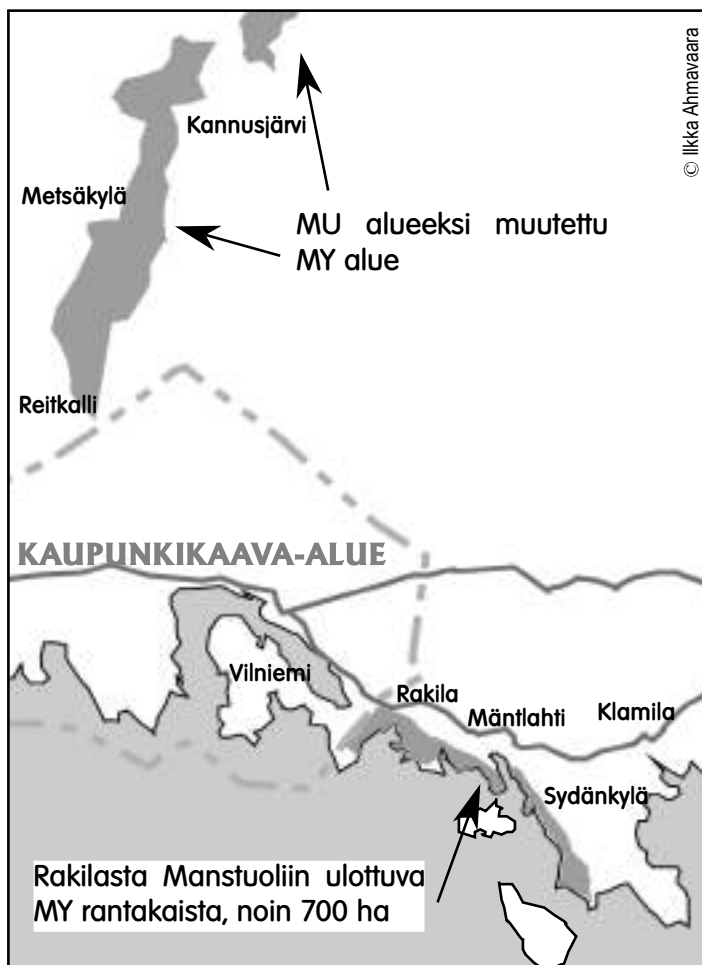
Tuulivoimapuiston paikka Harvajalla on hiukan pienentynyt. Ruissaaren pohjoiskärkeen valtioon maalle on merkitty maakunnallisesti tärkeä luonnonsatama veneilijöille.

Viheryhteysalue Lupinmäeltä Manstuoliin on merkitty vaativammalla MY -alumerkinnällä, jolloin tulee rajoituksia metsätöihin, uusiin rakennuspaikkoihin, luonnonmaiseman hoitoon, maa-ainesten ottoon yms. Maille tulee uusi vihreä MY -isäntä, jolta tulee kysyä lupaa, mitä omalla maalla saa tehdä. Viheryhteysalumerkintää tuskin saa pois, mutta merkintään tulisi hakea muutos MU -alueeksi, jolloin rajoituksia on huomattavasti vähemmän ja ne ovat lievempiä.

Luonnosvaiheessa Husulasta Kannusjärven pohjoisosiin oleva viheryhteyskäytävä oli merkitty MY -merkinnällä. Paikkakunnan maanomistajat ja kunnallispoliitikot saivat

kaavaehdotuksen merkinnän muutetuksi MU -alueeksi. Miten käynee Rakilan, Mäntlahden ja Sydänkylän MY -merkinnälle?

Tuomo Peltola

© Ilkka Ahmavaara

VIROLAHDEN VALTUUSTOSSA NELJÄ EDUSTAJAA HAMINASSA EI ENSIMMÄISTÄKÄÄN, VIELÄ...

Haminaa esittelevistä kartoista voisi päätellä, että Vilniemi on kaupungin itäisin kylä. Rakilaa, Mäntlahtea, Pyötsaarea, Kuorsaloo, sen enempää kuin Tammiotakaan ei kartoissa näy. Eipä ole näkynyt kylien edustajia kunnan valtuustossakaan enää viime vuosina, korkeintaan lautakunnissa. Klamilan seudulta sentään edustajia Virolahden valtuustoon on riittänyt, uusimassa peräti neljä.

Mikäli suunniteltu kuntaliitos toteutuu, saattaa kyliltä olla vaikeaa päästä suuremman alueen valtuustoon vuoden 2013 vaaleissa. Nyt valituista valtuutetuista osa siirtyy uuteen Haminaan vuosiksi 2011-12.

"Haminan kaupunginvaltuusto on vuosina 2011-2012 osayhteisvaltuusto, johon Haminasta valitaan 29, Virolahdelta 11 ja Miehkälästä 11 valtuutettua. Toisella vaalikaudella vuosi-

na 2013-2016 valtuutettuja on 47 ja vuodesta 2017 alkaen valtuutettujen lukumäärä on kuntalain mukainen eli 43." (Hamina-Virolahti-Miehkälä kuntaliitosselvitys 26.8.08)

Klamilan aluetta eli Virolahden läntisiä rantakyläiä edustavat Virolahden kunnanvaltuustossa ainakin mahdolliseen kuntaliitokseen saakka:

- Risto Kouki (kunnanhallituksen 1. varapuh)
- Tuomo Peltola (kunnanvaltuuston 2. varapuh)
- Arto Peltola
- Jari Harju.

Että nämä herrat ovat paljon vartiaina Virolahden ja Haminan eteläisten raja-kylien etujen suhteen.

Ilkka Ahmavaara

KALAJUTTUJA...

Valokuva: Tuomo Peltola

Kuvassa Risto Tahko laivakallion aittojen luona katiskoilla 7. 2. Päivän saalis neljästä katiskasta oli 16 madetta.

Klamilanlahdella made on liikkunut hyvin, useampi kalastaja on päässyt yli 30 mateen päiväsaaliiseen muutamalla katiskalla. Kelviikin puolella saaliit ovat olleet heikkoja ja mateet pieniä.

Kalastajille tekemäni laajan kyselyn perusteella koko Kelviikkiin puolen saalis tältä talvelta oli seitsemän

madetta ja kaksi taimenta. Ylimääräiset kalat Kelviikin puolen kalastajat ovat vieneet Riston 15 kissalle ruuaksi.

Ristolta saa kissoja hyvään kotiin. Keväällä on odotettavissa useampi onnellinen perhetapahtuma. Ainakin kuusi kissaa on kantavana, joten kissanpentuja on tarjolla kesällä.

Tuomo Peltola

LAIVAKALLION KALASTUSALUS

Laivakallion vanha kalastusalus odottaa tällä hetkellä ympäristökeskuksen lakimiehen tekemiä papereita, jolla aluksen omistus siirretään nimelliseen hintaan Virolahden kunnalle.

Mikäli näiden jäiden aikana paperit saadaan aikaiseksi ja allekirjoitetuksi, niin Sydänkylän Osakaskunta siivoaa sopimuksen mukaisesti aluksen suojaksi rakennetut katteet mahdollisimman pian.

Tie aluksen vierelle on sovittu rakennettavaksi toukokuun aikana V. Takalan toimesta. Alus on tarkoitus purkaa ja nostaa kuivalle maalle ympäristökeskuksen jätehuoltotyönä vuoden 2009 aikana.

Tuomo Peltola

Valokuva: Ilkka Ahmavaara

ENEMMÄN ALLI-JAHDISTA JA SEILAAMISESTA

Jutussani ”Muistoja Rakilan kartanosta” kerroin, että isälläni oli Alli-niminen jahti elinkeinonaan 30-luvulla. Laiva lienee ollut aikoinaan pietarilainen huvialus, veistetty tammi-kaariin ja hyvin tehty. Viipurin kautta se oli joutunut laivuri Antti Rouviselle (pyötsaarelaisen laivuri Daniel Malmin vävy), edelleen legendaariselle laivuri Vihtori Malmille.

Sydänyläinen Matias Kyötikki, Risto (Kristian) Malmin vävy oli myös joutenkin kuvioissa mukana. Hänen jälkeensä omistaja oli Vilho Malmi. 30-luku oli Suomen rakentamisen aikaa, mutta v. 1939 alkoi talvisota ja välirauhan jälkeen jatkosota. Johonkin aikaan tuli meille mies ostotarjouksineen. Aika oli epävarmaa ja isä teki kaupan. Varmastikin liian halvalla meni. Kuulin isäni puhuvan ”hyvän hevosen” hinnasta. Jälkeenpäin kuulumme, että jahti olisi kuljettanut eestiläisiä pakolaisia Ruotsiin. Siis Alli loikkasi länteen.

Muistan hyvin myyntitapahtuman, sillä olin sairaana ja kuulin kaiken. Ostaja tarjosi kaupan jälkeen myyjälle ”litkat” hienotunteisesti porsuassa, koska ”näky tyttö olevan kipeänä”.

Allin tekijästä ei siis ole tarkkaa tietoa. Jämäkkää tekoa kyllä, rahdikuljetukseen sopiva, kun vähän saaneerattiin. Vihtori Malmi lyhensi pituutta ja levensi ahteria. Ei perä kuitenkaan yhtä leveäksi yltänyt kuin ”venskien” (=porvoolaisten) hiekkajaaloissa. Sen näin myöhemmin Helsingin reissulla. Rahtia Alli otti 30 tonnia ruumaan. Yleensä se oli hiekkaa. Halkomäärää en osaa arvioida, mutta tiesin sylit ja metrit jo pienenä. Halot ladottiin ruumaan huolellisesti pinoihin ja niitä pantiin myös täkille poikittaispinoihin reelinkejä kohti. Reelinkiä reunusti ”poortti”, punaruskeaksi maalattu. Muuten laiva oli valkoinen kuten allit yleensä ovat.

Hiekkalasti Kotkaan lastattiin yleensä Manstuolin rannasta, mutta Karhulan lasitehtaalle sitä vietiin Niini-

saaresta, koska siellä hiekka oli hienompaa. Lastaaminen oli oma lukunsa. Laiva ”töijättiin” äkkisyvän reunaan. Mukana kulkeneet pukkisillan osat pantiin paikoilleen. Tarvittiin vielä vahvat kärryt, lapiot ja terveitä käsivarsia. Silta oli hyvin kapea, lankut pituussuuntaan, viimeisenä vain yksi lankku laivaan. Kärrääjä kulki nopeasti ja kumosi kuorman ruumaan. Joskus harvoin kuorma luiskahti mereen. Lapiomiehenä lastaamisessa oli usein äiti, myös hänen veljensä. Lossauksessa Kotkassa oli apuna lastin ostajan miehiä.

Halot isä osti lähiseudulta esim. Virolahdelta. Hiekkarannat olivat myös virolahtelaisten omistuksessa. Olisikohan Klamin Manta ollut yksi hiekan myyjä, muistelen. Hyvissä ajoihin piti asiat hoitaa ja hinnat sopia. Talvella oli aikaa tehdä myös halkokaupat. Rannoilta ne sitten lastattiin. Näistä reissuista minulla ei ole muistikuvaa. Myyntihommista kyllä. Miljoonamöjljässä Kirkkokadun päässä seisottiin. Ostajia kävi, koska talot lämmitettiin puilla. Ostetut metsäsytyt saattoivat joskus ”kasvaa” myydessä. Se tiesi parempaa ansiota. Sata-mamaksut keräsi Pihlström niminen mies pulleaan olkalaukkuunsa.

Manstuolin rannassa hiekkaa lastattaessa keitettiin ruoka etukajuu-tassa olevassa kamiinassa. Siinä tilassa olivat myös ”koijat” nukkumista varten ja niissä nukuttiin hyvin, kun meren kohina kuului unilauluna. Koijat nostettiin päiväksi seinille. Pieni pöytätila jäi väliin. Lihاسوبat, kaali- ja hernekeitot kyllä syntyivät kamiinassa ja joskus **Kuorsalon mies** toi kaloja. Kotkassa käytiin jossain ruokalassa syömässä. **Imatran Voima** ja **Työväentalon** ravintola muistuvat mieleen.

Alli oli konelaiva, mutta petroolin säästämiseksi käytettiin myös seiliä ja klyverviä. Hyvällä myötätuulella tultiin jopa ilman konetta (kone oli Wickström!). Voimakkaalla tuulella seili reivattiin eli pienennettiin sopivan kokoiseksi. Hiekkalastissa laiva ui sy-

vässä ja sen kallistuessa vesi tuli täkille. Minua oli kuitenkin neuvottu, että ennen masto katkeaa kuin laiva kaatuu. En pelännyt. Vanhemmat olivat molemmat mukana. Perhe yhdessä. ”Laatuaikaako” nykyaikaisittain?!

Tarkalleen en osaa sanoa Allin kulkunopeutta. Se riippui lastista ja tuulesta myös. Hitaimmillaan, lastissa ilman seiliä taisi mennä noin neljä tuntia Pyötsaaresta Kotkaan. Siinä ajassa oppi jo tuntemaan Morsiussaaren, Mustat, Korkeus saaret, myös Ruotsinsalmen ja Mustan saaren vaarallisen kiven. Muitakin laivoja saattoi nähdä: Hotanen, **Seiskarin mies** kulki vain seilillä. Joku vatsakas laivuri oli saanut leikillisen nimen **Maukkukiiski**. Rikon Saska Martinsaaresta tunnettiin tarkkana rahan käyttäjänä. Uusi laiva Martinsaaren rannassa oli luurankona. Pelottava elämys minulle. Näin sen Ryöminsalmesta, jossa ”pidettiin tuulta”. Käytiin maissakin. Pohjolat olivat ehkä jotain sukua. Oman saaren laivureita oli Einar Pihljerta, jonka jahti **Vesa** kulki naftalla ja myös seisoi Pyötsaaren lahdella. Vähän isompi kuin Alli.

Hiekk- ja halkolasteista on tässä kerrottu. Vilho rahtasi myös erilaista kauppatavaraa Virojoen osuusliikkeelle: lannoitteita tai myös maissia. Ukkosaaren laituriin lasti purettiin. Oliko lasteja siis molempiin suuntiin, en muista sitä. Kannella oli joskus marjankauppiaita Pyötsaaresta Kotkaan menossa. Monien Sini-vaaran mökkien laudat tuotiin Allilla saareemme.

Kotiintulo Pyötsaaren lahteen oli mukava, kun talot ja Kotovuori alkoivat näkyä. Tontinvuorikin häämötti. Laiva ankkuroitiin lahteen tarkkaan paikkaan vedenalaista kiveä varoen. Pienempi ankkuri yleensä riitti. Jollalla mentiin sitten rantaan. Oli tultu taas ”seilaamasta”.

Leila Koponen

ELÄMÄÄ PYÖTSAARESSA 30-LUVULLA

Varhaislapsuudessani Pyötsaari oli todella saari, jonka Kivisalmi erotti Santasenperästä. Ensimmäinen silta valmistui 1950. Veneellä siis piti lähteä niin kauan kun meri oli jäätön. Soutamisen taito opittiin jo varhain leikkienkin. Vene saattoi olla matkustajalaiva, joka kulki kivetä toiselle. Se oli suosittu leikki. Tai kun pitkät merituulet olivat tehneet "ison veden" oli kiva soudella nurmikon päällä ja kiertää rantaleppä.

Raussin kauppa oli Mäntlahdessa, oliko se siis **lähikauppa**? Veneellä piti lähteä "ylipuolelle", **Kivenalle** tai **Lomptkanpäähän**, kovalla tuulella **Nuutholmin** pohjaan.

Tie ei kulkenut siinä missä nyt. **Kivenalta** nousi polku ja vei **Ruskean kallion** laitaa **Hiekkarannalle**, nousi pienen mäen, teki mutkan oikealle ja seurasi tiiviisti **Hovin** aidanviera oikaisten sitten suoraan maantietä kohti **Pahkakoivun** edestä.

Maantieltä pääsi sitten Liikkasen autolla Haminaan. Kyyti tosin pelotti. Mutkikkaan maantien kaltevat kaaret hirvittivät. Veneessä ei pelottanut koskaan eikä jahdissa. Airojen kalke puutulleissa on joskus vieläkin elävänä muistissa, samoin laivan purjepuomin ja kahvelin narahtavat äänet seilin muuttaessa asentoon. Samaan muistosarjaan kuuluvat myös petrolin haju ja keväällä tervat-

tujen veneiden tuoksu rannalla.

Mainitsin äsken **Pahkakoivun**. Isäni kertoi omalta kouluajaltaan seuraavan jutun: Hovin etupihalla komeileva koivu hirmuisine pahkoineen houkutteli saaren poikia kiipeilyyn. Oksissa oli myös mukavaa kieppua.

Hovin Ringa-rouva (Federley) puuttui poikien käytökseen. Hän pyssäytti joukon ja alkoi puhella: "Tulke nyt kaikki lapset minun ympäri. Tämä koivu ei ole yhen ihmisen ike eikä kahen ihmisen ike vaan se on monen ihmisen ike...".

Kauniisti nuhdellut pojat jättivätkin sitten puun rauhaan. Minulle syntyi mielikuva, että hiukan hävettiin.

Kylässämme oli parikymmentä taloa. Ne sijoituivat rantaa pitkin. Kivisalmesta vasemmalle pari ja "kylän puolelle" loput. Keskellä kylää oli joi-takin myös ylempänä. Kaikki olivat suojassa kovilta merituulilta, myös veneet rannalla.

Laivureiden pari kolme taloa olivat komeimpia. Rahaa oli enemmän ja vaikutteita saatu isoistakin kaupungeista reitillä Pietari, Rääveli, Tukholma, Kööpenhamina jopa Lyypekki. Kalustus oli sen mukaista ja seinillä lasin alla upeita valokuvia vierasta kaupungeista. Pöydillä plyyssiä liinoja. Ja vielä kattokruunut! Pyötsaari ei ollutkaan mikään ummehtu-

Kaksi Pyötsaaren tyttöä, Leila Koponen ja Aune Kurki. Leningeistä päätellen kuva on otettu vuonna 1936. Leilan puku on Elisan äidin ompelema, valkoista voileeta. Aunen sininen ja kukallinen puku lainekreppiä "kreponkia", Vilniemellä ommeltu.

nut pikkukylä.

Pienemmätkin talot olivat tyylikkää omalla tavallaan. Vanha perinteinen malli oli kaunis, tupa ja kamari. Parhaimmilla tonteilla kukoistivat myös puutarhat, omena-, luumu-, kirsikka- tai kriikunapuineen ja marjapensaineen.

Pikkuiset pellot tai niityt sijaitsivat kylän keskellä tai Tontinlahden pohjassa. Oli myös Reiviikki, Lintviikki ja Lantviikki.

Tontinvuori komisti koko saarta. Sinne vietiin myös vieraita ihailemaan laajaa näköalaa. Kaupunkilaista herrasväkeä oli pidetty kesävieraina ja näin oli vielä 30-luvun alussakin.

Eräs virolahtelaismies oli kysynyt Pyötsaaren mieheltä, jolle oli tuotu miniä juuri Virolahdelta:

- Miten se sinun poikasi siellä oikein elää?

Ehkä kysymys koettiin salamerkitykselliseksi tai suorastaan loukkaavaksi ja vastaus tuli äkkiä: "Kyllä sitä elää, kun hyvän ruuan ruukkaa".

Virosta kuljetetun puutavaran lastausta Pyötsaarella. Seija Tolsan arkisto.

Elannon eteen olikin ponnistettava

kovasti. Saassa oli kalastus luonnolinen elinkeino. Sitä harjoitettiin alkukesästä ryllä. Meriryvät olivat suuria. Niiden isojen vanteiden suojaamaan kalapesään mahtui isokin vonkale. Vepsun vuoren alla oli yksi lohipaikka. Sieltä nousi silloin tällöin toistakymmentä kiloisia yksilöitä. Myös siika oli arvokala, mutta komeita olivat myös ahvenet.

Pienempiä lohia suolattiin herkkuruoaksi juhannusjuhlaan. Maku oli mainio. Se oli **luomua** parhaimmillaan. Juhannusta juhlisti myös iso kokko ja piholla liehuvat liput.

Rysäkalastus loppui kohta juhannukselta. Rysät nostettiin kuivumaan. Hailia pyydettiin useita metrejä korkeilla verkoilla. Rantoja hallitsivat verkkokärykset, joihin verkot pantiin kuivumaan korkeus maan suuntaisesti. Mutta ensin saalis piti ravisella verkosta kahden ihmisen voimalla ja huuhtoa pyydys. Kalaa täynnä olevat verkot hohti hopealta.

Joskus hailit olivat lähellä joskus piti mennä Koivuluotoonkin asti. Saalista tuli tai sitten ei. Syyskesä oli

hyvää aikaa. Haili alkoi toipua kuteamisen jälkeen taas lihavaksi.

Ison saaliin käsittelyssä meni aikaa, kun silloin suolattiin kalaa vielä tynnyreihin aittaan. Puuastiat olivat kyllä eri kokoisiakin. Lapsena käsite "tynnyrin hailit" tuli tutuksi ja kyllä iso saalis näkyi jo siitä, miten syvässä vene ui tullessaan.

Muistissa on suolaamisresepti: 5-6 koussikkaa hailia ja 1 koussikka suolaa karvasäkistä. Karkeata sen piti olla.

Aitassa astia sai vajua jonkun yön. Sitten lyötiin iskupohja päälle. Niin muuttuivat hailit silakoiksi, joita vietiin syysmarkkinoille Haminaan.

Olen kyllä kuullut, että joku yksinäinen naisihminen olisi kärrännytkin kalalaatikon maantietä pitkin torille. Mutta jos oli moottorivene, sai helposti tehtyä tuoretta tavaraa haminalaisille. Metsämarjoja myytiin myös. Joku juttu tähän mausteeksi.

Fiini rouva oli marjoja ostamassa ja hän halusi runsaampaa litraa, mutta solkkasi jotain sekokieltä: "MAAL, MAAL". (Ehkä se olikin sak-

saa Noch einmal=vielä yhden kerran). Topakkana tunnettu saaren nainen oli tokaissut: "Maalaa, maalaa, mitä maalaat, mutta litra on täysi!"

Toisella marjan kauppialla hallitsi ukko kukkaroa vähän liikaa. Ovelimmat "mujat" neuvoivat: "Pistä rahaa omaan helmataskuun heti, kun ukkosi kääntää päänsä."

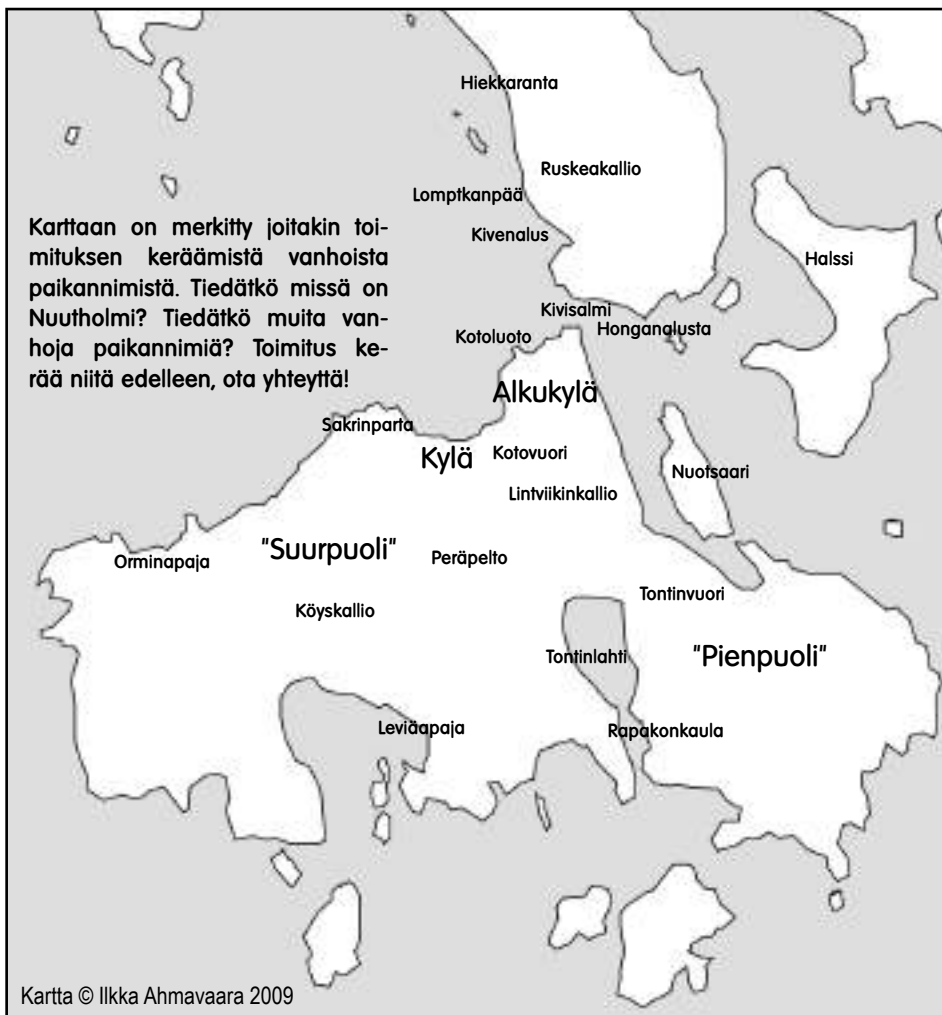
- Hovin piit osasivat myös asiansa. Kun herkullista pullataikinaa alustettiin, käväisi Ringa-rouva keittiössä, mutta kun taikina oli valmis kohoamaan, ja silmä välitti, koukkasi piika pienen palan ja pani sen kaapin päällä olevaan syvään soppaskoiliin kohoamaan. Rouva laski pullat ennen paistoa ja myös sen jälkeen, mutta uunihan oli vielä tarpeeksi kuuma kypsentämään piikapoloisenkin salapullan... ja kaikki olivat tyytyväisiä. Sama tyttö nappasi itselleen hyvätuloisen miehen ja eleli kaupunkilaisrouvan vaurasta elämää.

- Yksi yksi tyttö oli vielä varsin kokematon ollessaan ensimmäisessä herrasväessä. Keittäjä hääräili patojen ja pannujen kanssa. Herkullinen paistin tuoksu leijui. Tyttö odotti vesi kielellä, mutta hänen täytyi syödä jotain aivan muuta. Suolattuja kutuhaija oli usein tarjolla. Saassa niitä halveksittiin.

- Hyviäkin kokemuksia oli: Tyttö oli palveltuun professoriperhettä saanut pois lähtiessään pankkikirjan, johon hänen palkkansa oli tallennettu. Ja hän kun oli luullut olevansa vain ruokapalkalla!

Saarellamme oli myös pikkuruista maataloutta: pelloista perunat, niityltä heinät lehmälle lisänä meriruokoa rannalta. Samassa läävässä saattoi olla pari kanaa. Keväällä tuotiin karvasäkissä vaaleanpunainen porsas. "**Sakkolan porsaita**", ilmoitti Maaseutulehti. Syksyksi sika kasvatettiin ja lihotettiin. Mitä paksumpi läski sen parempi!

Sika lahdattiin ja korvennettiin avotulella, myöhemmin kuumalla vedellä kaltaamisen helpottamiseksi.

Pyötsaaren tyttäjä Väinö Malmin laiturilla. Seisomassa vasemmalta Leila Koponen, Eila Lommi ja Anja Malmi. Istumassa Maire Pihljerta, Seija Tolsa, Hilikka Malmi ja Vieno Malmi. Kuva kenties vuodelta 1937. Leila Koposen arkisto.

Kuulin kun toinen lahtaja sanoi: "Näinköhän se Pirukin meitä helvetissä kärventää?" Pelotti ihan. Mutta mamman possuherkkuja maistellesa ei moinen enää muistunut mieleen.

Talvisin ilmestyi jäälle **Räsyäijä** hevoskuorman kanssa. Reestä sai kukkopillejä tai kissan kuppeja tai muuta savitavaraa kunhan vei lumppuja ensin.

- "**Kohtelias kauppias**" kierteli kylässä kantaen selässään tavaroita, laatikko laatikon päällä. Painava kontti! Viimeinen laatikko oli kiinnostavin neuloineen, sormustimineen ja väkevine karamelleineen.

- Kuorsalon mies hiihti saareemme kaupittelemaan norseja. Niistä tuli hyvä kalakeitto.

Omat pyydykset olivatkin jo verkko-hangoissa tuvan nurkassa. Ihailin si-

tä vikkelyyttä, jolla käpy ja verkkoveit- si liikkuvat. Ehkä myös kalvosin. Ja verkot tulivat taas ehyiksi.

Mutta eniten ihailin Ida-mamman lukutaitoa. Luki sanomalehteä ääneen naapurinkin äijälle! Kun joskus oppisi samalla tavalla. Yhtä hyväksi lukijaksi!

Kasvoin Risto Malmin jämäkästä talosta erotetussa hellahuoneessa 18-vuotiaaksi asti. Oma porstua oli kyllä ja asunto muutenkin kaunis.

Risto pappa oli elänyt taitavien kättensä varassa elämänsä. Timpurina hänet tunnettiin pitempienkin matkojen päässä. Oli ollut Idan kanssa myös "porttivornikkana korpusassa", ota siitäkin sitten selvää!!

Heillä oli ollut 13 lasta, joista 10 eli pitkän elämän. Kukin löysi paikkansa ja menestyi. Yksi kuoli vasta 95 votiaana, hän, joka pelastui have-rista viime tipassa.

Pyötsaaren tyttö eli elämäänsä, onnellista elämäänsä, aloitti kou-

lun ja koki koulutiellä seikkailun, jonka panen tähän:

Koulu oli loppunut tavallista aikaisemmin, eikä venettä näkynyt, koska kotona ei tiedetty. Kivisalmi houkutteli. Äkkiä kengät, sukat ja luukuhousut myttyyn, hame solmuun vyötäisille, mytty ja laukku pään päälle, ja **porssimaan** Salmen yli, koska vesi oli harvinaisen "pieni" (matalalla). Kyllä vesi tuntui ihanalta ja ylitys oli itsenäisyyden, voiman ja rohkeuden kokemus!

Kaikki elämäni kesät olen viettänyt saaressani. Matka mökkiin sujuu nyt mainiosti autolla. Kivisalmen sillalla pitää hidastaa vauhtia. Avaan ikkunan ja nuuhkaisen meren tuoksua ja katson avautuvaa maisemaa...

Mieli tuntuu kevyeltä. Mikä sen sai aikaan?

Olisikohan siinä hetkessä rannan taikaa?!

Leila Koponen

SUOMEN KANSALLINEN ANKERIAAN HOITOSUUNNITELMA EU:SSA

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto (ICES) kiinnitti 1980-luvulla huomiota heikentyvään ankeriaskantaan ja vaati toimenpiteitä euroopanankeriaan kannan elvyttämiseksi. Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto (IUCN) on lisännyt lajin uhanalaisten lajien luetteloon.

Euroopan unionin neuvosto on antanut ankeriasasetuksen, jossa jokaisen jäsenvaltion on laadittava ankeriaan hoitosuunnitelmat ankeriasvesistöalueilleen, jotta kanta saataisiin elpymään. Tavoitteena on, että 40 % hopea-ankeriaista pääsee kutuvaellukselle Sargassomerelle.

Maa- ja metsätalousministeriö (KRO) antoi suunnitelman valmistelutyön Kalatalouden Keskusliitolle, joka laati hoitosuunnitelmaesityksen. Kuulemiskierroksen jälkeen ministeriö laati suunnitelman pohjalta Suomen ankeriaan hoitosuunnitelman, joka toimitettiin EU-komissiolle 18.12.2008. Hyväksymisen jälkeen suunnitelma tulee viipymättä toteuttaa, kuitenkin viimeistään 1.7.2009.

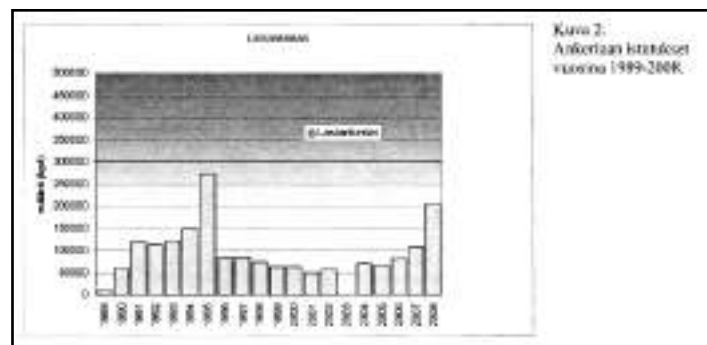
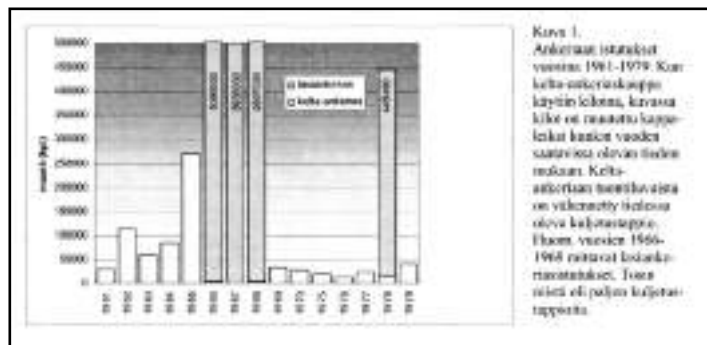
Kansallinen hoitosuunnitelma lähtee siitä, että ankeriasistutuksia lisätään runsaasti Suomen vapaan vaelluksen alueilla ja että näistä istutuksista pääsee kutuvaellukselle riittävä määrä ankeriaita. Näillä istutuksilla korvataan padottujen alueiden jättäminen hoitotoimien ulkopuolelle.

Osakaskuntien kalavesiltä saadut saaliit suhteutettuna istutuksiin osoittavat, että ankeriaan kalastus Suomessa on vähäistä. Evon kalantutkimusaseman seurantatulos tukee käsitystä, että kalastuksesta huolimatta vaellukselle on päässyt nelinkertainen määrä ankeriaita saaliiseen verrattuna. Ammattimaista ankeriaan kalastusta ei maassamme juuri ole vaan ammattikalastajien ankeriassaaliit ovat lähinnä sivusaalista. Saalistiedot ovat kuitenkin puutteellisia ja niiden seuranta käynnistetään välittömästi, jotta 40 % tavoitetason toteutumista voidaan arvioida.

LYHYEN AIKAVÄLIN TOIMENPITEET

Istutukset

Lasiankeriaat hankitaan tuomalla ne ulkomailta ja istute-

taan kesäkuun lopulla vesistöihin. Mikäli tarvittavaa määrää ei ole saatavilla, pyritään seuraavina vuosina istuttamaan mahdollisuuksien mukaan vastaavasti enemmän. Selvitetään myös Suomen karanteenilaitoksen tarpeellisuus.

Vapaan vaelluksen alueet

Istutukset pyritään lisäämään välittömästi runsaaseen 500 000 lasiankeriaaseen. Istutukset suunnataan Suomenlahden, Saaristomeren ja Etelä-Selkämeren rannikkoalueille sekä rannikon pienille vapaan vaelluksen mahdollistaville vesialueille.

Padotut alueet

Padotuille vesialueille lasiankerioiden istutukset jatkuvat yksityisin varoin. Istutukset toteutetaan samaan tapaan kuin aikaisemminkin. Lisäksi kalatalousmaksuin (vesituomioistuinten päätösten perusteella) tehtäviä ankeriasistutuksia jatketaan. Ne ovat joko vaelluksen estymisen tai veden laadun heikkenemisen johdosta suoritettavia ankeriasikannan heikentymisen kompensatioita.

Valvontajärjestelmät

Ankeriassaaliin seuranta otetaan Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kyselyihin välittömästi mukaan, niin vapaa-ajankalastuksen kuin mahdollisen ammattikalastuksenkin osalta. Ankeriasistutusten kirjaamista istutusrekisteriin ja sen luotettavuutta tehostetaan. Loisia ja muita ankeriastauteja seurataan jatkuvasti. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos järjestää valituissa kohteissa alusvaeltavien ankerioiden saalis seurantaa. Myös ylöspäin

nousevien ankerioiden määrä selvitetään.

Kalastuksen säätely

Vuonna 2009 kalastuksen säätelyä ei tarvita. Jatkossa kalastuksen säätelytarvetta seurataan vuosittain viranomais-toimin ja tarvittaessa ryhdytään säätely- ja rajoitustoimiin.

Tutkimustoimet

Ankeriaskannan tutkimukseen ohjataan riittävästi varoja. Tutkimus kohdistetaan elvereiden nousuun Suomen vesialueilla, niiden kasvuun vesistöissä sekä hopea-ankeri-
aan vaelluksen onnistumiseen merialueilla.

KESKIPITKÄN AIKAVÄLIN TOIMENPITEET

Istutukset

Kalastuksen volyymi pidetään sellaisena, että istukkais-
ta arvioidaan vähintään 40 % pääsevän kutuvaelluksel-
le. Lasiankeriaat hankitaan tuomalla ne ulkomailta ja is-
tutetaan kesäkuun lopulla vesistöihin.

Vapaan vaelluksen vesialueilla istutukset pyritään li-

säämään runsaaseen 1 000 000 lasiankeriaaseen.

Valvontajärjestelmiä kehitetään edellisiltä vuosilta
saatujen kokemusten perusteella.

PITKÄN AIKAVÄLIN TOIMENPITEET

Istutuksia pyritään suorittamaan aiempien vuosien ta-
paan. Tarvittaessa suunnitelmiin tehdään valvontaan ja
tutkimukseen perustuvat, tarkoituksenmukaiset muutok-
set. Valvontajärjestelmiä kehitetään kokemusten perus-
teella edelleen ja toteutetaan muuten kuten keskipitkän
aikavälin toimenpiteissä.

Tarvittaessa valvontaan ja tutkimuksiin perustuen
säädetään kalastusta rajoittavista toimenpiteistä tai ra-
joitusten lieventämisestä.

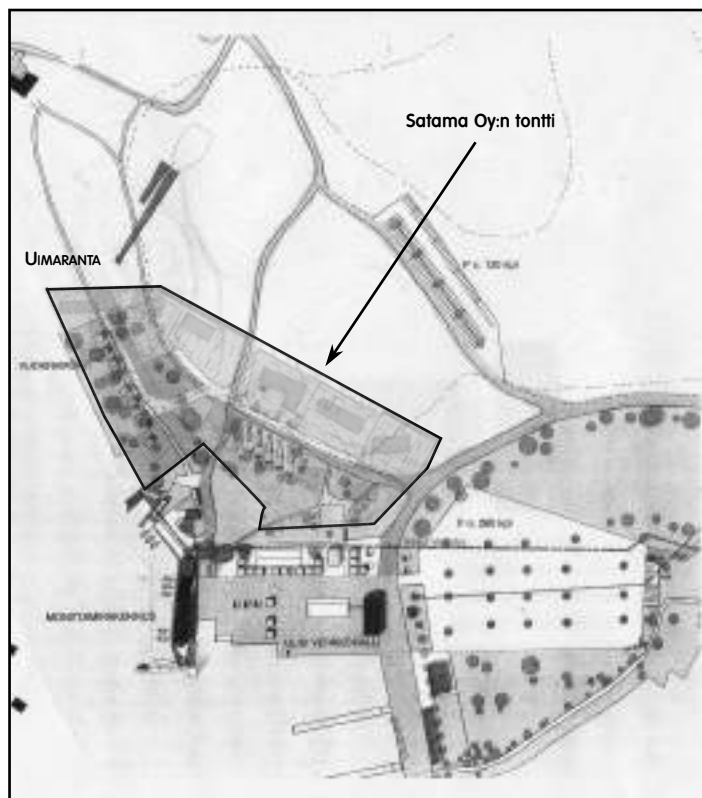
Tutkimustoimia jatketaan erityisesti sen selvittämi-
seksi ovatko ankeriasasetuksen vaatimukset saavutettu.

Mervi Hyppänen

Lähde: Kari Kilpinen, Kalatalouden Keskusliitto, Valtakunnalliset
kalastusaluepäivät 2.-3.2.2009

KAAVAILUA KLAMILAN SATAMASSA

Klamilan Satama Oy (Jari Harju, Pekka Salopaasi ja Anu
Westerlund) teettivät Klamilan sataman pohjoisosan (2,6
ha) ranta-asemakaavaluonnoksen, joka oli viime vuo-
den loppupuolella lausuntakierroksella.

Kuvan pohjana Klamilan seudun vuonna 2005 teetättämä alu-
een kehittämissuunnitelma ja päällä Satama Oy:n ostama tontti
kaavasuunnitelmineen läpinäkyvänä.

Virolahden rakennuslautakunta antoi 3.12.2008 seura-
van lausunnon:

Klamilan ranta-asemakaavan luonnoksessa esitetty ra-
kennusoikeus ja kerrosmäärä ovat alueellisesti katsottu-
na korkeat, eivätkä ne ole yhteneväiset Virolahden kun-
nan Klamilan osayleiskaavan ja merenrata-alueiden
osayleiskaavan mitoittukseen suhteen.

Kyseisen alueen rakentamisen mahdollistava ranta-
asemakaava olisi yhdenvertaisuusperiaatteen vastai-
nen.

Ranta-asemakaavaluonnos on osayleiskaavan vas-
tainen, muodostaen erillisen yhtenäisen suurimmalta
osin lomarakennusmaisen rakentamisalueen.

Luonnoksesta kirjattiin runsaasti palautetta ja saadun
palautteen pohjalta on tarkoitus laatia lopullinen ranta-
kaavaehdotus. Joitakin tulkintavirheitäkin luonnoksesta
tuli mm. aluetta ympäröivä rajaviiva tulkittiin 1,9-3 metriä
korkeaksi lauta-aidaksi.

Klamilan Seutu ry on teettänyt vuonna 2005 arkkitehtio-
piskelija Sami Mikonheimolla Klamilan kalasataman ke-
hittämissuunnitelman, jonka tavoitteena on rakentaa
alueesta toimiva ja vetovoimainen kalastus- ja veneily-
satama. Kalasatamasta on tarkoitus tulla alue, jota hyö-
dyntävät kyläläiset, kalastajat, huviveneilijät, matkailijat,
luontoharrastajat sekä urheilijat.

Klamilan Seutu ry pitää Klamilan Satama Oy:n
ajatusta hyvänä joskin ylimitoitettuna. Suunnittelussa pi-
täisi heidän mielestään huomioida paremmin alueen
muut käyttäjät kuten virkistyskäyttäjät ja veneilijät.

Mervi Hyppänen

NÄYTTÄMÖTAITEEN ALKEISKURSSI

RANTAITUVALLA MÄNTLAHDESSA 29.3. - 26.4.09

Kaikille avoin maksuton kurssi järjestetään Kymin osakeyhtiön 100-vuotis-säätiön rahoituksella. Kurssi kestää kuukauden ja koostuu neljän tunnin harjoituksista sunnuntaisin. Kouluttajana toimii käsikirjoittaja, teatteriohjaaja Ninni Suntio.

Liikelähtöiseen fyysiseen teatteriin perustuva näyttämötaiteen kurssi. Tekstipohjana käytetään Pirkko Sorannan runoja. Ennakkotehtävänä kolme runoa opetellaan ulkoa ainakin osittain.

Kurssin tuotoksena valmistetaan tekstiin perustuva liikelähtöinen kuvaelma, sekä Vapuksi pieni ohjelmanumero.

Metodeina käytetään mm. Odin-teatteriin perustuvia menetelmiä, joihin voi tutustua ennalta Yoshi Oidan kirjassa Näkymätön näyttelijä (löytyy kirjastosta).

Myös perusilmaisutaidon harjoituksia tehdään. Kurssi antaa valmiuksia erilaisiin esiintymistilanteisiin ja kehittää itseilmaisua.

KURSSIPÄIVÄT SUNNUNTAISIN KLO 15-19:

29.3. 5.4 19.4. 26.4

Sitovat ilmoittautumiset 15.3. mennessä:
Mervi Hyppänen, puh 044 506 0307

Kurssille mukaan mukavat vaatteet, joissa on hyvä liikkuu, evästä ja avoin mieli!

Osoite: Simonmäentie 18, Mäntlahti.

Järjestää kyläkulttuuriyhdistys Rannantaikaa väki ry.

*Myrsky tuli suoraan niemen yli,
aaltoa aallon jälkeen vyöryi rantaan,
tuuli ulvoi, sekoitti meren ruskeaksi.*

*Linnut suojautuivat luodoille,
hopeapalloina veden pintaa kiitivät salakat pohjavesiin,
kalastaja pienessä veneessään uhmasi vielä merta.*

*Illalla tuuli vaikeni, meri tyyntyi,
löysi hengityksensä rytmin.*

*Lendot tuulet puhaltavat, metsät ovat taas vihreät.
Pidän tästä pimeästä lumettomasta joulunalusajasta.
Pimeä metsä on kuin kohtu,
se kätkee lempeästi suojaansa eläimet ja kuun valossa vaeltavat.
Herkeistää mielikuvituksen ja aistit,
luo ajattelulle tilan.*

*Menneisyys ei vainoa
eikä tulevaisuus huolestuta,
on tullut aika elää tässä hetkessä.
Nähdä omat lapset uudessa valossa,
iloita lastenlapsista, ystäväistä,
asioista, jotka aiemmin ovat jääneet huomaamatta
ja että ylipäätään on saanut kokea elämän mysteerin.*

Runot Pirkko Sorannan kokoelmasta Kuudes aisti.

PYÖTSAAREN SILTAHANKE TOTEUTUU

Viime numerossa kerroimme Pyötsareen yksityistien hoitokunnan ja kalastuskunnan suunnitelmista rakentaa Pyötsaaren uusi silta ja laajentaa tien penkereitä.

Itä-Suomen ympäristölupavirasto on myöntänyt hankkeelle ympäristöluvan. Rahoituskin järjestyy suunnitellusti, sillä Tiehallinnolta tulee 75 % hyväksyttävistä kustannuksista, kuitenkin enintään 304.066 euroa ja Haminan kaupungilta 40.000 euroa.

Tietoimitus uuden tielinjauksen osalta on suoritet-

tu. Hanke- ja rakennuttamistoimet on käynnistetty. Sillan ja siltaan liittyvän tien lopullinen rakennussuunnitelmien laatiminen sekä sillan ja tien rakennustyön valvontaan liittyvät tilaukset on vahvistettu. Lähiaikoina aloitetaan rakentamiseen liittyvän urakoinnin kilpailuttaminen.

Siltaprojektiin liittyviin kysymyksiin vastaa Kari Tähti p. 040 866 3844

Mervi Hyppänen

LIVE PEACE IN HAMINA 2009

KULTTUURIHEINÄKUUN SODAN JA RAUHAN RAJOILLA

monikulttuurisesti mäntlahdessa

ATEENALAISTEN LAULU

Kaunis on kuolla, kun joukkosi eessä
sa urhona kaadut
taistellen puolesta maas, puolesta heimosikin.
Hehkuvien mielin puoltan nouse syntymämaatas!
Riemuiten, lastesi vuoks, uhriksi henkesi suo.
Eespäin voittaen siis, te sankarit vahvat ja nuoret;
väistymys mielestä pois, pelvosta tunnetta ei!

Joukon maine mustuvi aina, kun vimmassa taiston
nuorien eessä sä vaan vanhuksen kuolevan näät.
Nuorukaiselle kuolla kuuluu, kun hällä vielä
kutrissa tuoksuavat nuorteat kukkaset on.

Naisista kaunein, miehistä uljain aina hän olkoon;
taistossa kaatuen hän kaunis on, kuolossa myös!

Viktor Rydberg (1828-1895)

Koko kulttuuriheinäkuun 3.- 26.7 esillä lte taiteilijoiden veistoksia, Erkki Pirtola esittelee lte taidetta myös elokuvien. In Jengin jytädiskolla aloitetaan perjantaina 3.7. Lauantaina nuorisomusiikin ilta, ja perinteiset Punkki-iltamat. Seuraavana viikonloppuna lauantaina esiintyy Hasse Walli kokoonpanoineen Roots illassa. Heinäkuun kolmantena "luovuuden" viikonloppuna 17.-19 päivinä on tonteilla kirjailijoita, joka päivä runopöydästä voi tilata itselleen runon. Perjantaina teemana on "rock, runous ja rauha", pääesiintyjänä Santtu Karhu ja talvisovat Petroskoista. Lauantaina teemana on "Tyhmyys ja typeruus sodassa ja rauhassa, sodan ja rauhan rajat." Iltapäi-

vällä on aiheesta paneelikeskustelu, alustajaksi toivotaan Ilkka Taipaleita. Ohjelmassa myös elävän runon esittämistä mm. Martin Staffan ensemble (kitarassa Ilkka Ahmavaara), Hanna Tahvanaisen kantelemusiikkia, mahdollisesti karjalaisen kansamusiikin yhtye Arto Rinne ja sattuma, ilta päättyy jameihin, muusikoita läheltä ja kaukaa. Sunnuntaina aamuohjelma rennosti lampaiden ja hevosten merkeissä. Kulttuuriheinäkuun päätöspäivä on lastenpäivä Satumatka Productionin maailmoissa, ilta päätetään klassisen musiikin konsertilla. Kulttuuriheinäkuu on saanut 1 200 € rahoitusta Haminan kaupungilta Haminan Rauhan juhluvuoden rahoista.

10. VUOSI KYLÄLEHDEN TOIMITTAMISTA SIMONMÄELLÄ ALKAA...

Huhtikuussa vuonna nolla ilmestyi ensimmäinen kylälehdiksi tarkoitettu nelisivuinen tuotoksemme nimeltään Rannanpojat raikaa, viitaten tuolloin kyläyhdistyksen tavoin toimivaan paikalliseen urheiluseuraan. Vuonna 2004 lehden nimi vaihdettiin nykyiseksi samalla kun julkaisijaksi perustettiin kyläkulttuuriyhdistys Rannantaikaa väki ry.

Ajatus lehden tekemisestä virisi edesmenneen Raija Moustgaardin mielessä hänen toimiessaan em. "kyläseurassa". Elin tuolloin vielä jokseenkin onnistunutta erakon elämäni aiheuttamatta paheksuntaa kuin satunnaisesti kuulemma "kylän pyssymiehissä", mutta langettuani kylälehden tekemisen lumoon, on pahennuksen aiheuttamisesta tullut enemmän kuin arkipäivää: se on työtä nyt.

Alunperin Raija pyysi minua lehden taittajaksi, koska olin kehunut Geos pohjaista taitto-ohjelmaani, jolla lehteä sitten taitettiinkin aina vuoteen 2006 saakka, jolloin tilalle tuli edistyneempi avoimen lähdekoodin Scribus. Raija toimitti tekstiit ja piti taittajan hillittömyydet aisoissa, kunnes vuonna 2001 lehden teon katkaisi Raijan kuolema.

Vuoden tauon jälkeen lehden toimitusta koottiin uudestaan ja toimittajaksi tekstipuolelle löytyi Mervi Väri (Hyppänen). Raijan vieroksuma päätoimittajan tittelikin perustettiin ja sitä kantoi kyläseuran puheenjohtaja Jouko Sahala vuoden 2003 loppuun. Vuonna 2003 lehden toimittajaksi tuli myös Susanna Korpela.

Lehti painettiin ensimmäiset vuodet "taittajan helvetissä", eli milloin missäkin toimistossa ja ties mimmosen "kopiokonevastaavan" toimesta. 2003 alusta siirryttiin viimein käyttämään oikeaa kirjapainoa. Haminasta löytyi tuolloin vain yksi edistynyt digitaalinen paino: Kotkaset, nyk. Solver palvelut, jossa lehti edelleen painetaan. Luotettava kirjapainotyö helpotti taittamista suuresti ja toisaalta myös mahdollisti lehden sivumäärän kasvattamisen.

"KYLÄLEHDET KUOLEVAT SANANVAPAUTEEN"

Kylälehtiä ilmestyy Suomessa vähän ja hyvin lyhytaikaisina. Syy tuskin on lehden tekemisen tekniset ongelmat, varsinkaan nykypäivänä. Kylälehtien lyhytaikaisuus selittyynekin sillä, etteivät suomalaiset kylät ole kovin yksituumaisia ja suvaitsevaisia sisäisesti. Kun kukaan ei lopulta uskalla enää kirjoittaa julkaistavaksi mitään, haihtuu lehti vähin äänin Kylälehtien taivaaseen.

Rannantaikaa -lehden pitkäikäisyys saattaa johtua siitä, että se irtaantui kylien intressipiireistä riippumattomaksi lehdiksi jo vuonna 2004, jolloin se kylälehtien tapaan olisikin jo kokenut luonnollisen kuoleman. Lehden asema määriteltiin heti Rannantaikaa väki ry:n saannoissa:

"Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys julkaisee paikallista kyläkulttuurilehteä, jolla on itsenäinen ja riippumaton toimitus."

Perustavassa kokouksessa vielä tarkennettiin:

"12. Lehti.

1. Päätettiin, että yhdistys jatkaa kyläkulttuurilehden Rannanpojat Raikaa... julkaisemista puuttumatta sen toimittukselliseen työhön ja sisältöön, joista lehden toimitus vastaa lukijoilleen itsenäisesti, ja että lehden toimitus päättää kokoonpanostaan kuten parhaaksi näkee.

2. Päätettiin, että yhdistys edellyttää lehden toimitukselta yhteisvastuullisuutta lehden sisällöstä."

Päätoimittajuus on siis lehdessämme jaettu koko toimitukselle niin pitkälle kuin Suomen laki sallii ja toisaalta toimituksella on vapaat kädet sen olematta tilivelvollinen kenellekään muulle kuin itselleen - ja lukijoille.

Resepti näyttää toimineen. Lehden levikkialue on laajentunut yli kunnan rajan Sydänkylään, ja jokseenkin kaikkien "intressipiirien" tiedotus tulee esille, tosin aina jää joitakin "vastarannankiiskia" mariginaaliin. Kaikkia ei voi miellyttää, sanotaan.

Kaikki toimitukseen tulleet jutut on julkaistu ja kirjoittaja on joka numeroon löytynyt, parhaimmillaan kymmenkunta. Joskus on täytynt taittajan keksiä täytettä lehteen painopäivän koittaessa, mutta harvemmin, ehkä lukijoitten onneksi.

Lehden talous on pysynyt pystyssä pääosin jäsenmaksujen, kaupungin, sekä Rakilan ja Sydänkylän osakaskuntien varoilla. Myös yksityisiä lahjoituksia on saatu, mm. kerran lehden ilmestyminen oli yksityisen lahjoituksen varassa kun yrittäjä Martti Tamminen Rakilasta riensi apuun. Lehti tehdään talkootyönä, joskus harvoin maksetaan toimittajille kulukorvauksia, mutta sentään maksetaan.

Ainoana elossa olevana lehden alkuperäisen toimituksen jäsenenä "vielä vaan mä hoippuroin tään kovan kurin alla". Yhdeksän vuotta ja satoja taitettuja sivuja vaipuu hiljaa unholaan, herätäkseen henkiin vain julkaisujen numeroiden sivuilla satunnaisen tutkijan käsissä. Mutta eipä sitä tiedä, ehkä lehtemme tarina on vasta alussa...

Ilkka Ahmavaara

Kuva: Mervi Hyppänen

Koneita ja "deadline" Rannantaikaa lehden toimituksessa Simonmäentienällä vuonna 2006. Jo baskerinsa hukannut taittaja.

RANNANTAICAA... 2008 SISÄLLYSLUETTELO

PARAATIKIRJOITUKSET

- Pakkasia odotellessa (1/08) Mervi Värri
- Kesä meni jo (2/08) Mervi Värri
- Syksy saapuu märin askelin (3/08) Mervi Värri
- Talven tullessa (4/08) Mervi Värri

HISTORIA

1/08 Helmikuu

- Suomen sisällissota 1918, Mervi Värri
- Haminan lehti 27.11.1917, Toimitus
- Haminan lehti 24.11.1917, Toimitus
- Haminan lehti 10.1.1917, Toimitus

2/08 Toukokuu

- Kolmen kiven muistopatsas, Toimitus
- Vuoden 1918 tapahtumia Kotkassa ja Kuorsalossa, lyhennelmä Tuomo Silentin tutkielmasta, Mervi Värri

3/08 Elokuu

- Rakilan kartano, Mervi Värri

4/08 Marraskuu

- 1918, Pyösaaren valtaus, Mervi Hyppänen
- Tammisaaren laulu, Ilkka Ahmavaara

MUISTELMAT

4/08 Marraskuu

- Muistoja Rakilan kartanosta (4/08) Leila Koponen

SANAN TAIKAA

- Talvisia tuumailuja, (1/08) Pirkko Soranta
- Kevään kuohuntaa (2/08) Pirkko Soranta
- Kesä Keikkuen menevi (3/08) Pirkko Soranta
- Eksyksissä, runo (4/08) Martin Staffan
- Eriarvoisuus ja suvaitsemattomuus samassa veneessä (4/08) Mervi Hyppänen

HARRASTUKSET

- Huurteiset Saimaalla (2/08) Mervi Värri
- Huurteiset terveiset (4/08) Risto Kouki

AJASSA

1/08 Helmikuu

- Terveisiä Amsterdamista, Sanna Poelman
- Metsäsuunnitelma Sydänkylään, Tuomo Peltola
- Ojajokous, Tuomo Peltola
- Siltatyömaa, Tuomo Peltola
- Kalajuttuja, Tuomo Peltola
- Jallo Malmin kalaonni jatkuu, Mervi Värri
- Rannantaikaa vuosikokous aineistoa, Toimitus
- Sydänkylä erämiesten kuulumisia, Toimitus
- Jäättilanne, Ilkka Ahmavaara
- Klamilan kaikuja, Ilkka Ahmavaara

2/08 Toukokuu

- Kylä maailmassa koko heinäkuun, Ilkka Ahmavaara
- Kaakonrannan kyläyhdistyksen kuulumisia, Laila Poelman ja Eeva Salasto
- Iloinen Amsterdam, matkapäiväkirjasta, Leena Sakki
- Lotan päivä Pyölin näkötorilla, Mervi Värri
- Kalaistutukset, Tuomo Peltola
- Siian esikasvatustilasto, Tuomo Peltola

- Tiekatselmus, Tuomo Peltola
- Ojankaivuu, Tuomo Peltola
- Uusi venevalkama, Tuomo Peltola
- Kuka saa uusia venepaikkoja omakustannushintaan, Tuomo Peltola
- Kylämaailmassa kulttuurikuukausi hankesuunnitelma, Toimitus
- Klamilan kirkon kesä 2008, Toimitus
- Pohjakunnan kyläkirja 2, Toimitus
- Yhteystiedot kylillä 2008, Toimitus
- Kenen vesillä kalstat? Toimitus

Heinäextra

- Kulttuuriheinäkuun 2008 ohjelma, Toimitus

3/08 Elokuu

- Rakilan osakaskunnan kalamaja, Mervi Värri
- Kirkkoveeneellä Kuorsaloon, Toimitus
- Loma Suomessa! Sanna Poelman
- Öljytyveniä ja tuulivoimaa 1, koekalastukset, Mervi Värri
- Öljytyveniä ja tuulivoimaa 2, maakuntakaava, Mervi Värri
- Kyläsuunnitelma, Tuomo Peltola
- Siimojen yö 28-29.8. Tuomo Peltola
- Katiskakurssi, Tuomo Peltola
- Kylä maailmassa kulttuuriheinäkuu 2008, Toimitus

4/08 Marraskuu

- Missä mennään, Martin Staffan
- Hirvimetsällä, Pertti Österman
- Mäntlahden ojan perkaus 2009-10, Mervi Hyppänen
- Pyösaaren infra uusiutuu, Toimitus
- Sieniä tunnistettiin itse teossa, Mervi Hyppänen
- Kala-asiaa, Tuomo Peltonen
- Koekalastusten alustavia tuloksia, Toimitus
- Männikkösuontien kokous, Tuomo Peltonen
- Klamilan sataman ranta-asemakaavan luonnos nähtävillä, Toimitus
- Strategiaa ja taktikka Mäntlahdessa, airsoft, Mervi Hyppänen

KARTAT

- Maakuntakaava, kartta (3/08) Ilkka Ahmavaara
- Mäntlahden ojan kartat (4/08) Ympäristökeskus
- Klamilan sataman ranta-asemakaavan luonnos 2 (4/08)

KUNTOILU

- Hyvällä sykkeellä ilon kautta (1/08) Mervi Värri
- K55 Jumppaa Klamilan Pyölintalolla (1/08) Mervi Värri
- Kansalaisopiston jumppa Toivolassa (1/08) Anni

TULLAAN TUTUIKSI

- Kaakonrantalaisia ihmisiä: Timo Karjakin (1/08) Mervi Värri
- Jari Valkonen Lelusta Mäntlahteen (2/08) Mervi Värri

KAAKONRANNAN SAPUSKAA

- Perinneruokaa perinteitä vaalien (1/08) Toimitus
- Kukkakaalia Hasselle, makaronisalaatti (3/08) Mervi Värri

TALVEN TASSUTTELUT:

AVANTOUINTIA KLAMILAN KALASATAMASSA

Huurteiset uimarit pitävät saunaa kuumana su 16-18, ke 17-20 ja pe 17-20.

KLAMILAN KYLÄTUPA RONKULI AVOINNA

ti-ke-to 9.30 - 13.30 ja pe 10.30 - 18.00

Käsitöitä, lahjatavaraa, nettiyhteys, leivonnaisia, paikkakuntainfoa, Klamilan seudun palveluhakemisto, ym.

Ripatin leivonnaisia: to ja pe

Klamilan Filmipiiri kokoontuu baari Kujansuussa

Hiihtolatu avattu Mäntlahden kylänlahdelle

MAALISKUUSSA

21.3. la Rannantaikaa väki ry:n vuosikokous Rantaituvalla klo 15:00

29.3. su klo 15 alkaa NÄYTTÄMÖTAITEEN ALKEISKURSSI 29.3.- 26.4.

Kaikille avoin maksuton kurssi Kymin osakeyhtiön 100-vuotissäätiön rahoituksella sunnuntaisin klo 15-19 Rantaituvalla. Kouluttajana käsikirjoittaja, teatteriohjaaja Ninni Suntio. Sitovat ilmoittautumiset 15.3. mennessä Mervi Hyppäselle, puh: 044 506 0307.

HUHTIKUUSSA

4.4. PÄÄSIÄISMYYJÄISET

Klamilan koululla klo 10-12. järj Klamilan koulun vanhempainyhdistys

KINKERIT

19.3. torstaina
klo 10
Toivolassa

KLAMILAN KYLÄKIRKOLLA:

22.3. klo 10 Messu (sis. ehtoollinen) ja Marttojen kirkkokahvit kolehti kyläkirkon hyväksi

13.4. klo 10 2. pääsiäispäivän messu (sis. ehtoollinen), kirkkokahvit

10.5. klo 10 Äitienpäivän sanajumalanpalvelus, kirkkokahvit

KIRKKOVENESOUTU KESÄKUUSSA

Ensi kesänä soudetaan taas Kirkkove-neellä. Soutu järjestetään kesäkuun alkupuolella. Tarkoituksena on kahdella veneellä soutaa Tammioon, jossa tustutetaan saareen.

Mukaan pääsee ilmoittautumisjärjestyksessä (2x14 soutajaa).

Ilmoittautua voi joko Ronkuliin (Klamilan kylätupa) tai Laila Poelmanille (Paussi-kioski). Maksamalla 10 euron ennakkomaksun varmistat mukaan pääsyn. Lisätietoja Seppo Peltola p. 040 8420 359.

Mervi Hyppänen

22.4. Laskiasvieha
Mäntlahden
lavakalliolla!
Tervetuloa!

Laskiasviehaa Simontopin pihalla 80 -luvulla, mäessä Tarja ja Tiina Porkka. Kuva: Lasse Leander

TÄMÄ ON LEHTEMME VIIMEINEN NUMERO!

Vuoden 2008 tilaus- ja jäsenmaksukausi päättyy tähän. Seuraava (toukokuun) numero tulee vain vuoden 2009 maksunsa maksaneille.

Rannantaikaa väki ry:n vuosikokouksessa maaliskuun 21. päivänä vahvistetaan jäsenmaksun suuruus vuodelle 2009, melko varmasti se säilyy ennallaan eli kymmenessä eurossa, mutta lehden tilaus ei-jäseniltä nousee 18 euroon kohonneiden postimaksujen johdosta.